

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 107/2023-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a zo sudcov Jany Laššákovej a Petra Molnára (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Polnohospodárske družstvo Mlynica**, Mlynica 78, IČO 00 199 761, zastúpeného JUDr. Jurajom Lukáčom, advokátom, Námestie sv. Egídia 11/6, Poprad, proti rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky č. k. 5 Sžrk 7/2020 z 25. augusta 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 5. decembra 2022 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 20 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) č. k. 5 Sžrk 7/2020 z 25. augusta 2022 (ďalej len „napadnutý rozsudok“). Navrhuje napadnutý rozsudok najvyššieho správneho súdu zrušiť a vrátiť mu vec na ďalšie konanie. Domáha sa i náhrady trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Okresný úrad Košice, odbor opravných prostriedkov (ďalej len „žalovaný“) rozhodnutím č. OU-KE-OOP-2017/029877-Kos z 12. júla 2017 (ďalej len „rozhodnutie žalovaného“) potvrdil rozhodnutie Okresného úradu Košice-okolie, odboru pozemkového a lesného č. OU-KS-PLO/2017/000452-77 z 12. apríla 2017 o navrátení vlastníckeho práva k špecifikovaným pozemkom oprávneným osobám v príslušných podieloch.

3. Sťažovateľ uzavrel ako kupujúci s predávajúcou obchodnou spoločnosťou [REDAKOVANÉ] kúpnu zmluvu na nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom uplatneného reštitučného nároku. Predmetné nehnuteľnosti obchodná spoločnosť [REDAKOVANÉ], nadobudla na základne kúpnej zmluvy s predávajúcim úpadcom [REDAKOVANÉ], zastúpeným správkyňou konkurznej podstaty [REDAKOVANÉ], pričom na úpadcu špecifikované nehnuteľnosti prešli na základe zákona Slovenskej národnej rady č. 81/1949 Sb. n. SNR o úprave právnych pomerov pasienkového majetku bývalých urbárikov, komposesorátov a podobných právnych útvarov.

4. Sťažovateľ proti rozhodnutiu žalovaného podal žalobu, ktorú Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 8 S 38/2017-110 z 13. februára 2020 zamietol (ďalej len „rozsudok krajského súdu“).

5. Sťažovateľ podal proti rozsudku krajského súdu kasačnú sťažnosť a navrhol, aby kasačný súd zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

6. Najvyšší správny súd napadnutým rozsudkom kasačnú sťažnosť zamietol a rozhodol o náhrade trov konania.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Sťažovateľ považuje napadnutý rozsudok kasačného súdu „za *arbitrárny a ústavne nekonformný, a preto v celosti za nezákonný a v konečnom dôsledku i za protiústavný*“.

8. Sťažovateľ namieta, že skutkové, ako i právne závery vyvodené najvyšším správnym súdom sú zjavne neodôvodnené, a preto arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, majúce za následok porušenie označených práv sťažovateľa podľa ústavy a práva podľa dohovoru.

9. Podľa názoru sťažovateľa došlo postupom správnych orgánov a správnych súdov k porušeniu zásady právnej istoty. Sťažovateľ v tejto súvislosti uvádza, že jeho právny predchodca – obchodná spoločnosť [REDAKOVANÉ] nadobudla pozemky v katastrálnom území [REDAKOVANÉ] prevodom schváleným opatrením krajského súdu č. k. 3 K 58/2003-128 (ďalej len „opatrenie krajského súdu“) právoplatným 26. januára 2009 v konkurznom konaní. Uvádza, že opatrením krajského súdu bola vyriešená otázka splnenia podmienok na predaj pozemkov v k. ú. [REDAKOVANÉ]. Právoplatnosťou opatrenia krajského súdu došlo podľa jeho názoru nielen k uloženiu povinnosti konkurznej správkyne uzatvoriť kúpnu zmluvu s jeho právnym predchodcom, ale zároveň aj „*ku konštatácii, že uvedený majetok sa prevádza bez tiarch na ňom viaznucich s výnimkou vecných bremien (§ 27 ods. 13 ZKV)*“. Zastáva názor, že v správnych konaniach a následne aj v správnom súdnom konaní boli príslušné orgány viazané vyriešením tejto predbežnej otázky a nemohli vychádzať z iného záveru týkajúceho sa aplikácie blokačného ustanovenia § 4 ods. 2

zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 503/2003 Z. z.“). So zreteľom na právoplatnosť a z toho plynúcu záväznosť a nezmeniteľnosť právoplatného rozhodnutia (opatrenia) krajského súdu nebolo možné, aby táto otázka bola položená a akékoľvek jej „nové“ právne posudzovanie v tomto (ďalšom) konaní je podľa sťažovateľa neprípustné.

10. Sťažovateľ ďalej argumentuje, že najvyšší správny súd sa dostatočne nevysporiadal s jeho podstatnými námietkami súvisiacimi s nedostatkami oprávnenia jedného z účastníkov konania zastupovať ostatných, ktoré boli podľa neho „*neodstrániteľné a nebolo možné ich zhojiť následným postupom správneho orgánu v roku 2014*“. Poukazuje na to, že od roku 2004 do 2014 správne orgány konali na základe podania, ktoré nespĺňalo náležitosti riadne uplatneného reštitučného nároku.

11. Súdny a predtým aj správne orgány podľa názoru sťažovateľa nesprávne posúdili otázku jeho dobromyseľnosti, keď uviedli, že je personálne prepojenou osobou s právnym predchodcom – obchodnou spoločnosťou [REDAKOVANÉ] v osobe [REDAKOVANÉ]. Uvedenú okolnosť nepovažuje sťažovateľ za rozhodujúcu pre posúdenie jeho dobromyseľnosti, keďže relevantnou skutočnosťou zakladajúcou dobromyseľnosť je podľa jeho názoru nadobudnutie veci na základe schválenia krajského súdu v rámci konkurzného konania, keď sťažovateľ ani jeho právny predchodca nemali vo vzťahu k osobe úpadcu žiadne prepojenie ani väzbu.

12. Sťažovateľ namieta, že bol „*s ingerenciou štátu a bez náhrady zbavený vlastníctva, čo je v priamom rozpore s článkom 20 ústavy*“.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

13. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základných práv sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 a podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho správneho súdu.

14. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných

ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

15. Ťažiskom ústavnej sťažnosti je nesúhlas sťažovateľa so záverom, ku ktorému kasačný súd dospel v súvislosti s prieskumom splnenia podmienok na navrátenie vlastníctva podľa zákona č. 503/2003 Z. z., a napokon v konečnom dôsledku aj nesúhlas s právnym názorom najvyššieho správneho súdu vyjadreným v napadnutom kasačnom rozsudku, že v okolnostiach posudzovanej veci bolo na podklade aplikácie tzv. blokačného ustanovenia § 4 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z. možné navrátiť vlastníctvo k dotknutým nehnuteľnostiam oprávneným osobám. Sťažovateľ tiež argumentuje, že najvyšší správny súd sa nevysporiadal so všetkými jeho relevantnými kasačnými námietkami, a preto považuje napadnutý rozsudok za nedostatočne odôvodnený, nepreskúmateľný a arbitrárny.

16. V súvislosti so sťažnostnou argumentáciou sťažovateľa týkajúcou sa splnenia podmienok na navrátenie vlastníctva podľa zákona č. 503/2003 Z. z. poukazuje ústavný súd na tú časť odôvodnenia napadnutého kasačného rozsudku najvyššieho správneho súdu, v ktorej okrem iného uvádza:

„... pre riadne uplatnenie si nároku na vrátenie vlastníctva podľa zákona č. 503/2003 Z. z. je potrebné splnenie podmienok stanovených cit. zákonom, pričom tieto možno označiť takto: I) status oprávnenej osoby (§ 2 zákona č. 503/2003 Z. z.), II) spôsobilý reštitučný titul (§ 1 písm. a) a b) v spojení s § 3 zákona č. 503/2003 Z. z.) a III) dodržanie prekluzívnej lehoty (§ 5 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z. z.). Súčasne však cit. zákon ustanovuje aj výnimky, resp. prekážky, pri existencii ktorých vlastníctvo k pozemkom alebo k jeho častiam nemožno navrátiť (§ 6 zákona č. 503/2003 Z. z.), hoci by aj boli splnené podmienky na uplatnenie si reštitučného nároku.

... Spôsobilosť reštitučného titulu tak nachádza oporu v § 3 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z. a navyše táto nebola v priebehu konania ani namietaná.

Pokiaľ ide o status oprávnenej osoby, kasačný súd konštatuje, že správne orgány sa touto otázkou dôsledne zaoberali a posudzovali splnenie tejto podmienky v intenciách § 2 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z. a keďže nárok bol uplatnený zo strany [REDAKOVANÉ] ako zástupcu oprávnených osôb, prvostupňový orgán vyzval menovaného na doloženie splnomocnení preukazujúcich, že mal právo od oprávnených osôb resp. ich právnych nástupcov uplatniť nárok ich menom. [REDAKOVANÉ] tieto splnomocnenia doložil, pričom ich nedostatky následne prvostupňový orgán v zmysle pokynu žalovaného odstránil v súčinnosti s účastníkmi správneho konania. Pokiaľ sťažovateľ namietal predloženie splnomocnení až po dlhšom časovom odstupe, kasačný súd v zhode so žalovaným poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10 Sžr/145/2011 z 16. novembra 2011, z ktorého vyplýva, že aj dodatočným doložením plnomocenstva v priebehu konania sa konvaliduje jeho nedostatok pri začatí konania. Skutočnosť, že v prejednávanej veci boli splnomocnenia predložené resp. zbavené väd až s odstupom času nemá za následok ich neakceptovanie, obzvlášť pokiaľ reštituent jednoznačne prejavil svoju vôľu nechať sa zastupovať konkrétnym zástupcom, ktorý oznámil správne orgánu, že bude reštituenta zastupovať a zároveň nárok uplatnil v zákonom stanovenej prekluzívnej lehote.“

17. Kasačný súd ďalej k otázke statusu oprávnenej osoby poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1 Sžo/67/2007 z 18. decembra 2007, v zmysle ktorého je v § 2 zákona č. 503/2003 Z. z. kogentným spôsobom ustanovené, kto je oprávnenou osobou na navrátenie vlastníctva alebo priznania práva na náhradu za pozemky, v prípade splnenia taxatívne ustanovených zákonných ustanovení § 3 cit. zákona. Kasačný súd mal z obsahu administratívneho spisu za preukázané, že [REDAKOVANÉ] ako žiadateľ reštitučného nároku a zástupca oprávnených osôb predložil aj s ohľadom na obsah výzvy všetky relevantné listiny, pričom ich nedostatky (v prípade splnomocnení) boli odstránené za súčinnosti ostatných účastníkov správneho konania (pracovné rokovanie uskutočnené 10. júna 2016), ktorí mali taktiež postavenie žiadateľov reštitučného nároku napriek tomu, že boli v konaní zastúpení [REDAKOVANÉ]. S ohľadom na uvedené kasačný súd konštatoval správnosť záverov krajského súdu v napadnutom rozsudku, ako aj správnych orgánov v ich rozhodnutiach, čo sa týka splnenia podmienok na uplatnenie si reštitučného nároku zo strany oprávnených osôb, a to vrátane otázky sťažovateľom namietaného zastúpenia oprávnených osôb. V správnom konaní nebola podľa kasačného súdu preukázaná existencia žiadnej z prekážok pre navrátenie vlastníctva v zmysle § 6 zákona č. 503/2003 Z. z.

18. V súvislosti so sťažnostnou argumentáciou sťažovateľa vo vzťahu k aplikácii tzv. blokačného ustanovenia § 4 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z. najvyšší správny súd v odôvodnení napadnutého rozsudku poukazuje najmä na jeho podstatu vyplývajúcu zo samotného textu normatívneho ustanovenia, podľa ktorého platí zákaz prevodu vo vzťahu k nehnuteľnostiam, ktoré sa môžu vydať oprávnenej osobe v reštitučnom konaní, pričom pokiaľ je taký prevod realizovaný, ide o neplatný právny úkon. Súčasne z normatívneho textu zreteľne vyplýva aj rozhodný moment, ktorý determinuje „začiatok“ uvedeného zákazu a tento je vymedzený ako „odo dňa účinnosti tohto zákona“. V tejto súvislosti kasačný súd poukazuje na skutkové okolnosti, ktoré je potrebné vziať do úvahy a to, že krajský súd uznesením č. k. 3 K/58/03-17 z 19. decembra 2003 vyhlásil konkurz na majetok úpadcu [REDAKOVANÉ] – povinnú osobu, ktorá zastúpená správkyňou konkurznej podstaty [REDAKOVANÉ], ako predávajúci uzatvorila 23. marca 2009 s kupujúcim [REDAKOVANÉ] kúpnu zmluvu na nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom uplatneného reštitučného nároku.

19. Kasačný súd v napadnutom rozsudku uvádza, že k uzatvoreniu kúpnej zmluvy tak došlo v čase, keď už bol účinný zákon č. 503/2003 Z. z., a teda bolo účinné blokačné ustanovenie § 4 ods. 2 citovaného zákona, ktoré výslovne upravuje zákaz prevodu nehnuteľností, ktoré sú predmetom reštitučného nároku a upravuje aj s tým spojenú neplatnosť takého právneho úkonu *ex lege*. Ako aj dôvodová správa k cit. ustanoveniu uvádza, v tomto prípade pôjde o neplatnosť právneho úkonu v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. V danom prípade tak pôjde o absolútnu neplatnosť právneho úkonu. Podľa kasačného súdu nemožno za týchto okolností argumentovať ani tým, že [REDAKOVANÉ] nadobudla dotknuté nehnuteľnosti prevodom schváleným opatrením krajského súdu právoplatným 26. januára 2009 v konkurznom konaní, pretože uvedené nemá „konvalidačný“ vplyv na to, že prevod dotknutých nehnuteľností je v rozpore so zákonom – § 4 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z.

20. Kasačný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že absolútna neplatnosť je odôvodnená účelom, ktorý toto zákonné obmedzenie sleduje a na koho ochranu bola sankcia absolútnej neplatnosti v tomto ustanovení zakotvená (t. j. ochrana vlastníckeho práva reštituentov). V posudzovanej veci ochranu práv reštituentov nie je možné dosiahnuť inak ako neplatnosťou právneho úkonu. Absolútna neplatnosť právneho úkonu v prejednávanej veci nastáva bez ďalšieho priamo zo zákona (*ex lege*), a preto sa na kúpnu zmluvu medzi [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] hľadí, ako by nebola uzatvorená. Kasačný súd sa stotožnil s konštatovaním správnych orgánov, že absolútna neplatnosť v tomto prípade pôsobí od začiatku, a to voči každému, pričom na absolútnu neplatnosť je potrebné prihliadať z úradnej povinnosti.

21. Majúc na zreteli judikatúru ústavného súdu (nález č. k. III. ÚS 127/2010-35 z 22. júna 2010), kasačný súd uviedol, že v takomto prípade absolútne neplatného právneho úkonu, a to aj s ohľadom na skutkové okolnosti prípadu nemožno uvažovať o uprednostnení ochrany vlastníckeho práva sťažovateľa, ktorý argumentoval svojou dobromyseľnosťou pred ochranou vlastníckeho práva reštituentov.

22. V súvislosti s námietkou dobromyseľnosti sťažovateľa kasačný súd uviedol:

«Namietanú dobromyseľnosť značne spochybňujú personálne prepojenia, na ktoré poukazoval v napadnutom rozsudku aj krajský súd, spočívajúce v tom, že štatutárnym orgánom [REDAKOVANÉ] ako aj sťažovateľa je jedna a tá istá osoba. Sťažovateľ a aj z uvedeného dôvodu nemožno bez ďalšieho vnímať ako dobromyseľného nadobúdateľa, pričom pokiaľ sťažovateľ argumentoval aj v súvislosti s otázkou dobromyseľnosti, opatrením Krajského súdu v Košiciach, ktorým bolo konkurznej správkyne umožnené uzavrieť kúpnu zmluvu, kasačný súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Sžr/102/2014 z 07. septembra 2015, podľa ktorého: „Ak postupom správcu konkurznej podstaty došlo k porušeniu blokačného ustanovenia § 4 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov, je potom príslušný prevod vlastníckeho práva na tretiu osobu, ktorý vykonal správca konkurznej podstaty, keď kúpnu zmluvu previedol nehmuteľnosti, na ktoré bol riadne a včas uplatnený reštitučný nárok, zo zákona neplatný. Predmetná neplatnosť takéhoto právneho úkonu nastáva automaticky zo zákona, bez toho, aby bolo potrebné neplatnosť príslušného právneho úkonu nejakým spôsobom osobitne definovať v civilnom súdnom konaní.“. V nadväznosti na uvedené kasačný súd uvádza, že sa stotožňuje s posúdením krajského súdu v napadnutom rozsudku, že správkyňa konkurznej podstaty úpadcu - povinnej osoby porušila § 68 ods. 1 zák. č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní, podľa ktorého veci, ktoré majú byť vydané oprávneným osobám podľa zákonov upravujúcich zmiernenie niektorých majetkových krívd, sa zahŕňajú do podstaty len vtedy, ak nároky neboli v zákonom ustanovených lehotách uplatnené alebo boli zamietnuté. Uvedená nesprávnosť postupu správkyne konkurznej podstaty mala za následok porušenie zákazu prevodu podľa § 4 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z. a následkom bolo aj z cit. ustanovenia vyplývajúce zaťaženie právneho úkonu (uzatvorenia kúpnej zmluvy medzi povinnou osobou a [REDAKOVANÉ]) jeho absolútnou neplatnosťou.»

23. Kasačný súd napokon uzavrel, že v konaní nebolo preukázané, že sťažovateľ bol dobromyseľným nadobúdateľom, preto sa stotožnil so záverom krajského súdu ohľadom uplatnenia zásady *nemo plus iuris*, ktorú v tomto prípade nebolo možné prelomiť. Kasačný súd v súvislosti s argumentáciou sťažovateľa týkajúcou sa možnosti nadobudnutia nehnuteľnosti od nevlastníka uviedol, že si je vedomý, že zásadu *nemo plus iuris* možno prelomiť nadobudnutím nehnuteľnosti od nevlastníka v rámci konkurzného konania, avšak „v tomto prípade by uvedené prichádzalo do úvahy len v právnom vzťahu medzi povinnou osobou a [REDAKOVANÉ], avšak aj to len za predpokladu, že by neexistovalo blokačné ustanovenie § 4 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z., ktoré túto situáciu vylučuje, pričom vzhľadom na časové okolnosti prejednávanej veci túto situáciu v konečnom dôsledku vylučovalo aj ustanovenie § 68 ods. 1 zák. č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní“.

24. Ústavný súd už v minulosti konštatoval, že správne súdnictvo je primárne prostriedkom ochrany subjektívnych práv adresáta výkonu verejnej správy v jej najrôznejších podobách. Len sekundárne je kritériom poskytovania tejto ochrany zákonnosť verejno-mocenských aktivít verejnej správy. Inými slovami, správne súdnictvo v systéme právneho štátu nemá slúžiť naprávaniu nezákonnosti vo verejnej správe bez akéhokoľvek zreteľa na dopad eventuálne zistenej nezákonnosti na subjektívno-právnu pozíciu dotknutého. Účelom správneho súdnictva nie je náprava nezákonnosti vo verejnej správe, ale účinná ochrana subjektívnych práv fyzickej osoby alebo právnickej osoby, proti ktorej je verejná správa v jednotlivom prípade vykonávaná.

25. Sťažovateľ, ktorý je v konaní pred ústavným súdom kvalifikovane právne zastúpený, stavia ústavný súd práve do pozície súdu vyššej (ďalšej) inštancie, ktorý by mal nanovo prehodnocovať skutkový stav a z neho vyplývajúce právne závery. Takýto postup však s odkazom na už citovanú judikatúru nie je v konaní podľa čl. 127 ústavy možný.

26. Pre posúdenie zachovania základného práva na súdnu ochranu je relevantné, že pri rozhodovaní o kasačnej sťažnosti sa kasačný súd zrozumiteľne a ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadal s argumentáciou sťažovateľa a objasnil závery, ktoré ho viedli k jej zamietnutiu. Argumentáciu najvyššieho správneho súdu považuje ústavný súd v okolnostiach posudzovanej veci za dostatočnú a zrozumiteľnú, založenú na právnych záveroch, ktoré majú oporu v zákone, resp. nepopierajú podstatu, zmysel a účel aplikovaných ustanovení relevantných právnych predpisov v súvislosti s rozhodovaním o kasačnej sťažnosti, ktorou sťažovateľ napadol rozhodnutie krajského súdu o jeho žalobe proti rozhodnutiu správneho orgánu týkajúceho sa navrátenia špecifikovaných nehnuteľností reštituentom podľa zákona č. 503/2003 Z. z.

27. Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého kasačného rozsudku najvyššieho správneho súdu ako celku dospel k presvedčeniu, že nevybočuje z aplikačnej praxe kasačného súdu v súvislosti s posudzovaním splnenia zákonných podmienok na navrátenie vlastníctva podľa zákona č. 503/2003 Z. z. a aplikácie tzv. blokačného ustanovenia § 4 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z., nemožno mu pripísať charakter excesu, ktorý by v sebe zahŕňal črty svojvôle, a je preto potrebné

ho považovať za výraz autonómneho súdneho rozhodovania, do ktorého ústavný súd nemá dôvod v tomto prípade zasahovať.

28. V súvislosti s argumentáciou sťažovateľa, že najvyšší správny súd sa nevysporiadal so všetkými jeho námietkami predovšetkým vo vzťahu k skutkovým zisteniam, v dôsledku čoho považuje napadnutý rozsudok za nepreskúmateľný a zmätočný, ústavný súd poukazuje na stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej správny súd spravidla nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy (IV. ÚS 596/2012, I. ÚS 178/2014, III. ÚS 502/2015, II. ÚS 588/2016).

29. Z uvedeného vyplýva, že medzi napadnutým kasačným rozsudkom najvyššieho správneho súdu a základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

30. Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 20 ústavy ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ nevymedzil základné právo, ktorého sa podľa čl. 20 ústavy domáha. Z odôvodnenia ústavnej sťažnosti však vyplýva, že by malo ísť o právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy. V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že jeho porušenie sťažovateľ namieta v priamej príčinnej súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým rozsudkom najvyššieho správneho súdu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci nemohlo dôjsť ani k porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy. Ústavný súd preto aj túto časť ústavnej sťažnosti odmietol pri predbežnom prerokovaní podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

31. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. marca 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu